

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Budžeta komiteja

9.2.2006

DARBA DOKUMENTS Nr. 4

par „pirmo atbildi uz pārskatīto Iestāžu nolīguma variantu, ko ierosināja Komisija 2006. gada 1. februārī”

Budžeta komiteja

Referents: *Reimer Böge*

IEVADS

Saskaņā ar prasību Eiropas Parlamenta rezolūcijā, par kuru nobalsoja 2005. gada 1. decembrī, Komisija 2006. gada 1. februārī pieņēma pārskatīto Iestāžu nolīguma variantu. Šajā dokumentā bija iekļauta prezidenta *J. M. Barroso* vēstule prezidentam *J. Borrell* un kancleram *W. Schüssel*.

Lai veicinātu sarunas par Iestāžu nolīgumu, referents savā darba dokumentā Nr. 3¹ iepazīstina ar 11 galvenajiem punktiem, kas atspoguļo Parlamenta politiskās prioritātes, pamatojoties uz tā nostāju sarunās. Tajā pašā dokumentā referents arī atgādina, ka Eiropas Parlamenta prioritātes nākamā finanšu plāna (turpmāk tekstā – FP) Iestāžu nolīgumam (turpmāk tekstā – IN) ir gan kvantitatīva, gan kvalitatīva rakstura. IN „galvenajiem punktiem” ir fundamentāla nozīme attiecībā uz globālo nolīgumu, ko Eiropas Parlaments vēlas panākt.

Šie punkti ir tikai daļa no Eiropas Parlamenta prasības. Eiropas Parlaments sagatavos citus nolīguma teksta grozījumus. Referents apzinās, ka viss Iestāžu nolīgums ir finanšu plāna papildinājums. Jo ierobežotāka ir finanšu sistēma, jo neatlaidīgāk Eiropas Parlamentam ir jāpieprasa IN satura un procedūru efektivitāte. Eiropas Parlaments neatbalstīs pieeju, kas paredz nemainīto IN daļu automātisku akceptēšanu.

No 11 galvenajiem punktiem attiecībā uz galvenajiem kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem elementiem pārskatītajā IN² projektā ir izmantoti tikai divi šādā veidā:

- elastīgums: ikgadējais apropriāciju apjoms ir palielināts no 200 līdz 700 miljoniem gadā visa perioda laikā, un ir plašākas iespējas neparedzētu vajadzību finansēšanai, kā arī daudzgadu prasībām (4,9 miljardi visam periodam). Šis apjoms krasi atšķiras no Eiropas Parlamenta piedāvātā.
Nekas nav minēts par sarežģītās mobilizācijas procedūras atvieglošanu. Šāds elastīguma instruments neveicinās to programmu īstenošanu, kurām sistemātiski ir nepietiekams finansējums.
- Solidaritātes fonds (līdz 1 miljardam gadā) ir izņemts no finanšu sistēmas. Globalizācijas fonds (līdz 500 miljoniem gadā), kas ir Padomes prasība, arī nav iekļauts.

Citi „galvenie punkti” nav atspoguļoti pārskatītajā IN variantā. Vairums no tiem ir uzskaitīti ievada daļā minētajā vēstulē, kurā tie ir vāji formulēti, un tajos nav skaidras Komisijas apņemšanās atbalstīt Parlamenta prasību vai priekšrocības salīdzinājumā ar Padomes prioritātēm.

Tas attiecas arī uz pārbaudes pasākumiem, kas realizēsies Baltās grāmatas formā, ar kuru Komisija iepazīstinās no 2008. līdz 2009. gadam un kurā būs apskatīti visi ES izdevumu un

---

¹ PE 367.953v01-00

² COM(2006)0036

resursu aspekti. Nekas nav minēts par Eiropas Parlamenta lomu lēmuma pieņemšanā attiecībā uz pašreizējo noteikumu papildinājumiem, grozījumiem vai apstiprinājumu. Turklāt nekas nav minēts par saistošu attīstības plānu.

Šajā sakarā referents uzskata, ka Komisijas pārskatītais priekšlikums nevar kalpot par pamatu vienlīdzīgām sarunām starp Eiropas Parlamentu un Padomi. Referents uzskata, ka Komisija nepietiekami efektīvi vadīja IN.

Apzinoties, ka ir jāizvairās no jebkādiem kavējumiem sarunu priekšdarbos, referents norāda uz to, kā, viņaprāt, „galvenos punktus” būtu jāapskata IN, lai atspoguļotu Eiropas Parlamenta prioritātes. Pilnībā pārskatīts IN variants, kurā iekļauti visi punkti, tiks iesniegts kā otrais etaps nākamajam dialogam.

1. Elastīgums

Iestādes apzinās, ka elastīguma mehānismi ir vajadzīgi, lai varētu rīkoties neparedzētu vajadzību un negaidītu krīžu gadījumā nākamajā finanšu periodā, kā arī lai finansētu neieprogrammētām darbībām. Elastīguma rezervju izveide ir kopējā Iestāžu nolīguma sastāvdaļa. Elastīguma rezerves paredz ārpus finanšu sistēmas. Globālajam apjomam elastīguma nodrošināšanai jābūt līdz 0,03 % no ES kumulatīvā nacionālā kopienākuma (turpmāk tekstā – NKI) septiņu gadu periodā.

Ja radīsies vajadzība finansēt neparedzētu notikumu vai jaunu iniciatīvu, Komisija norādīs, vai ir iespējama pārprogrammēšana pozīcijas ietvaros vai neizmantoto apropriāciju pārdislocēšana visu pozīciju ietvaros un starp tām. Ja pirmās divas iespējas izrādīsies nepietiekamas, Komisija piedāvās paredzēt jaunas apropriācijas, mobilizējot elastīguma rezerves.

Dažādas elastīguma rezerves veido šādi:

- konkurētspējas rezerves: maksimāli līdz EUR 7 miljardiem 1. a) pozīcijā;
- kohēzijas rezerve: maksimāli līdz EUR 3 miljardiem 1. b) pozīcijā;
- Solidaritātes fonda rezerve: maksimāli līdz EUR 6,2 miljardiem 3. pozīcijā;
- ārkārtas palīdzības rezerve: maksimāli līdz EUR 1,5 miljardiem 4. pozīcijā;
- aizdevumu garantiju rezerve: maksimāli līdz EUR 3 miljardiem 4. pozīcijā.

Papildus šīm rezervēm ir izveidota neassignēta elastīguma rezerve maksimāli līdz EUR 3,5 miljardiem apjomā neieprogrammētām darbībām un neparedzētiem notikumiem.

Komisija piedāvās mobilizēt elastīguma rezervi pēc tam, kad būs pārbaudījusi šādas iespējas:

- pārprogrammēšanu attiecīgās pozīcijas ietvaros,
- neizmantoto apropriāciju pārdislocēšanu pozīciju ietvaros un starp tām,
- jaunas apropriācijas, ja pirmās divas iespējas būs nepietiekamas.

Elastīguma instrumenta mobilizācijas gadījumā apjomā, kas mazāks par 200 miljoniem gadā, un ja budžeta lēmēj institūciju divas nodaļas nevarēs vienoties, Padome ar kvalificētu balsu

vairākumu var nolemt par obligātiem izdevumiem un Eiropas Parlaments – par neobligātiem izdevumiem saskaņā ar EK līguma 272. pantā iekļautajām procedūrām.

2. Finanšu regula

Iestādes apzinās pienākumu nodrošināt labāku budžeta īstenošanu un uzlabot ES finansēšanas pārredzamību un pozitīvo ietekmi uz iedzīvotājiem, neapšaubot pēdējā pārstrādē sasniegto progresu. Viņi detalizēti pārskata gan pašreiz spēkā esošo regulu¹ principus, gan to īstenošanas noteikumus, lai vienkāršotu procedūras un veicinātu budžeta īstenošanu.

Iestādes piekrīt iepriekšminētajiem elementiem IN un piekrīt turpināt papildu likumdošanas procedūru saskaņā ar pašreizējo budžeta pieņemšanas procedūru, kas nostāda divas budžeta lēmēj institūcijas nodaļas vienlīdzīgā situācijā.

3. Sertifikācija, ko veic dalībvalstis

Līdz 2006. gada septembrim Komisija iepazīstinās ar to valsts iestāžu sarakstu, kurām varētu uzticēt sertifikēšanu dalībvalstu vārdā par Eiropas līdzekļiem, ko izmanto, īstenojot dalītas atbildības politiku.

Līdz 2006. gada decembrim Revīzijas palāta sniegs atzinumu par Komisijas norādītajām valsts iestādēm.

Eiropas Parlaments un Padome sniegs savu atzinumu par Komisijas sarakstu līdz 2007. gada aprīlim.

Pamatojoties uz dažādajiem atzinumiem, budžeta lēmēj institūcija saskaņā ar Komisiju un Revīzijas palātu definēs procedūru, kas jāievēro dalībvalstīm, apstiprinot pārskatus Komisijai un Revīzijas palātai.

4. Jauni finanšu instrumenti

Iestādes piekrīt, ka kopfinansēšanas mehānismu ieviešana ir vajadzīga, lai uzlabotu ES budžeta finanšu struktūras rezultātus, papildus stimulējot finansēšanu. Tās piekrīt atbalstīt visa veida finanšu instrumentus, kas pilda katalizatora funkciju attiecībā uz valsts un privātajiem kapitālieguldītājiem. Pamatojoties uz to, Komisijai jāizdara atbilstoši piedāvājumi.

Eiropas Investīciju bankas (turpmāk tekstā – EIB) riska kapitāls tiks palielināts līdz EUR 10 miljardiem periodā no 2007. līdz 2013. gadam. Komisija ziņos budžeta lēmēj institūcijai par EIB Eiropas Investīciju fonda (EIF) finansētajiem pasākumiem, lai veicinātu ieguldījumus, kas saistīti ar ES programmām (pārsvārā Eiropas transporta tīklu (turpmāk tekstā – ETT), pētniecību un maziem un vidējiem uzņēmumiem (turpmāk tekstā – MVU)).

---

¹ Padomes regula (EK, *Euratom*), Nr. 1605/2005, OV L 248, 16.9.2002, 1. lpp.

5. Pārskata klauzula

Uz pašreizējo nolīgumu, ieskaitot pielikumu (ar finanšu plāna tabulu), attiecas pārskata klauzula, lai veiktu vajadzīgos precizējumus vidē, kas ātri attīstās, un pēc vajadzības pārdislocētu izmaksu prioritātes.

Komisija cieši apņemas līdz 2008. gada beigām veikt pilnu un plašu pārskatīšanu, aptverot visus finanšu plāna, pašu resursu un izdevumu aspektus un paredzot skaidri definētu lomu Eiropas Parlamentam.

Ad hoc darba grupa, kas sastāv no budžeta lēmēj institūciju pārstāvjiem, ir veidota, lai informētu budžeta lēmēj institūciju par šajā pārskatīšanā sasniegto progresu un, ja vajadzīgs, saņemtu tās atzinumu; katru gadu līdz budžeta pieņemšanai jūlijā jāiesniedz progresa ziņojums budžeta lēmēj institūcijai.

Abām budžeta lēmēj institūciju nodaļām jāizlemj par pārskata un IN apstiprināšanu, izmaiņšanu vai noraidīšanu vēlākais līdz 2010. gada martam.

6. Pašu resursu sistēmas reforma

Iestādes apzinās vajadzību sniegt Eiropas Savienībai pārredzamus un neatkarīgus pašu resursus, lai aizstātu pašreizējo sistēmu. Tās piekrīt, ka sagatavošanas darbi, lai izveidotu šādu sistēmu, ir jāapspriež sanāksmē, kurā piedalītos Eiropas Parlaments un dalībvalstu parlamenti. Šai sanāksmei ir jāsniedz ievirze, ņemot vērā Komisijas priekšlikumus, ar kuriem tā iepazīstinās līdz 2008. gada beigām.

7. Aģentūras

Iestādes piekrīt izveidot aģentūrām saistošus izdevumu griestus ārpus finanšu plāna tabulas, lai nodrošinātu pārredzamību aģentūru un Kopienas programmu starpā. Konkrētu pozīciju griestus var mainīt tikai ar budžeta lēmēj institūcijas lēmumu ar to nosacījumu palīdzību, kas minēti IN xx pantā (elastīgums).

8. Administratīvie izdevumi

Pārredzamības nodrošināšanai iestādes piekrīt saglabāt īpašu pozīciju visiem administratīvajiem izdevumiem. Komisija atbilstoši ierosinās nodrošināt saistošus griestus, kas saglabās budžeta līdzekļu sadales struktūru pēc darbības jomām.

9. Demokrātiska pārbaude un ārējo darbību saskaņotība

Iestādes apzinās vajadzību loģiski pamatot dažādos instrumentus ārēju darbību veikšanai.

Tomēr tās piekrīt, ka šādu instrumentu loģiskai pamatošanai un programmu koncentrēšanai vadības vajadzībām nevajadzētu mazināt likumdošanas lēmēj institūciju pilnvaras. Ir izveidota īpaša procedūra, lai garantētu Parlamenta tiesības attiecībā uz daudzgadu indikatīvo programmu un stratēģiju dokumentiem, nodrošinot, ka Komisija, kura apņemas noraidīt priekšlikumu, ja viena no divām budžeta lēmēj institūciju nodaļām to pieprasa, konsultē Eiropas Parlamentu un Padomi (beigu termiņi tiks noteikti).

Iestādes atzīst, ka ārējo instrumentu restrukturizācija nedrīkst mazināt Eiropas Parlamenta priekšrocības, īpaši attiecībā uz daudzgadu indikatīvās programmas (turpmāk tekstā – DIP) un stratēģijas dokumentu izstrādi.

10. EAF

Sarunu rezultātā Eiropas Attīstības fonds (turpmāk tekstā – EAF) ir paredzēts budžetā. Finanšu sistēmas griesti ir atbilstoši pielāgoti.

11. Citi budžeta disciplīnas jautājumi

Visi budžeta disciplīnas pašreizējie nosacījumi (Kopējās ārpolitikas un drošības politikas (turpmāk tekstā – KĀDP), finanšu programmēšana) ir saglabāti.